

Semmit rólunk nélkülünk! – képzés a fogyatékosügyi mozgalom múltjáról és jelenéről a Közélet Iskolájában

(2024.04.13.)

Mozgalomtörténeti idővonal

1802 - 1985

1802. augusztus 15.: Cházár András adománygyűjtésének köszönhetően Vácon megnyitotta kapuit az első magyarországi siketnéma-intézet

1887-ben létrejött az első alapszabállyal rendelkező egyesület, amely az Egyetértés nevet viselte. Ezt követően további egyesületek és társaskörök alakulnak.

Magyarországon a XIX. században az egyre szaporodó siketintézmények által kibocsátott hajdani diákok nem akartak elszakadni korábbi közösségeiktől, fontossá vált számukra a további kapcsolattartás. Ennek egyik módját az egyesületeken, a társaskörökön kívül az újságokban találták meg. **1875** januárjában Atyimovics Péter (későbbi nevén Aba Péter) jóvoltából megjelent a Siketnémák Lapja: a siketnémákat és ügyük barátait érdeklő havi folyóirat. Később sok más, rövidebb vagy hosszabb ideig fennmaradó lapja is volt az érintett közösségnek.

Európában a 19. század közepétől sorra alakultak az olyan jótékony polgári vagy egyházi egyletek fenntartásában lévő intézetek, amelyek a szegényekről, fogyatékosokról gondoskodtak. Az első intézetek Európa szerte a vakok oktatására, ellátására koncentráltak. A mozgássérültek intézményei csak később jöttek létre. Az első ilyen jellegű hazai intézmény, a Nyomorék Gyermekek Egylete és Menhelye **1903** karácsonyán nyílt meg. Ezt azonban nem követte a mozgássérült emberek saját belső közösségeinek kialakulása.

Oros Kálmán (1864–1901), aki az Egyetértés Egyesület első jegyzője volt felvetette az egységes, országos szervezet kialakításának gondolatát. Több egyesület bevonásával 1902-ben kidolgozták az egységes szervezet alapszabályát. Az egyesület alapítását a belügyminiszter **1907**-ben hagyta jóvá. Az új egyesület a *Cházár András Országos Siketnéma Otthon* nevet viselte. Az otthon célja a segélyezés, az érdekvédelem és a társadalmi élet volt. Az otthon tagdíjából, adományokból, rendezvények tagdíjából fedezte szükségleteit. A SINOSz jogelőd intézménye.

1915-ben megalakult a Csonkított és Béna Katonákat Gondo­zó Bizottság, valamint a Vöröskereszt Egyesület Rokkant Katonákat Gyámolító és Elhelyező Hivatala. Ezek a

szerveződések azonban szinte kizárólag a háborús események során végtagjaikat elvesztő embereknek adtak közösséget. A hadirokkantak szervezeteinek vezetői döntően a rokkanttá vált tisztek közül kerültek ki, így a szervezetek gyakran a korábbi hierarchikus katonai szervezeteket is leképezték.

1918-ban megalakult a Vakok Szövetsége. A szövetség megalakulásának egyik oka az volt, hogy a vak emberek nem akarták tovább hagyni, hogy látó emberek döntsenek helyettük. A szövetség első időszakában sok energiát elvitt a vezetőktől a [Vakokat Gyámolító Országos Egylettel] folytatott harc. (Ezt ép emberek vezették, a segítségükkel vak embereket foglalkoztattak, de méltatlan fizetésért.)

1923-ban megkezdte működését a Magyar Nagyothallók Országos Egyesülete. Megkezdődik a siketek és a nagyothallók egyesülési és oktatásbeli különválása.

Az **1940**-es években érte el a Vakok Szövetsége, hogy Budapesten, Kassán, Szegeden és Szombathelyen is kedvezményes villamosbérletet válthassanak a vakok.

1941. június 7-én a Vakokat Gyámolító Országos Egyesület és a Vakok Szövetsége együttműködést kötött. Az együttműködés a vak emberek számára nem hozott túl sok javulást, mivel a vezetésben a Vakokat Gyámolító Egyesület dominált, így az érdekképviselőt visszazökkent a régi karitatív kerékvágásba.

A szocializmus alatt a fogyatékosügyi mozgalmak egy részét „államosították”, más részeit felszámolták. A hadirokkantak szervezeteit elszorvasztották, majd **1948**-ban, állami döntéssel megszüntették. Mivel a hadirokkantak szervezeteiben lévő tagok döntő többségét a mozgássérült emberek adták, így a hadirokkantak szervezeteinek megszűnése a mozgássérült emberek szervezett mozgalmának megszűnését is eredményezte.

1949 után kormányrendelet mondta ki, hogy ” vakokról való gondoskodás állami feladat.” Az érintettek ellátása és érdekvédelme céljából létrejött a Vakok és Siketnémaák Állami Felügyelősége, valamint egyesült a Vakokat Gyámolító Országos Egyesületet és a Vakok Szövetsége.

1950-ben jöttek létre a Vakok Szövetségének első helyi csoportjai Szegeden és Szombathelyen. Ezt követően egészen 1966-ig folyamatosan alakultak minden megyében a helyi csoportok, megyei szervezetek.

1950-es években a vírusos gyermekbénulás járvány a tetőfokára hágott

Elérték, hogy **1958**-tól állami költségvetést kapjon a Vakok Szövetsége, ezzel stabilizálódott a szervezet működése, amely a mai napig részben állami költségvetésből működik.

Az elnökség döntése értelmében **1960**-tól gyengénlátókat is felvesznek a szövetség tagjai sorába, így a szervezet elnevezése is megváltozott Vakok és Csökkentlátók Országos Szövetségére.

1981 ENSZ FOGYATÉKOSOK NEMZETKÖZI ÉVE

Kormányának munkacsoportot kellett felállítania, és ez a munkacsoport a korábbiaknál átfogóbban foglalkozott a fogyatékosokkal élő ügyével. Párbeszéd az érintettekkel.

1981. Szülői kezdeményezésre megalakul az Értelmi Fogyatékosokkal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOÉSZ), kezdetben a Hallássérültek Országos Szövetségén belül működött

MEGALAKUL A MOZGÁSKORLÁTOZOTTAK EGYESÜLETEINEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

1981-01-01

Tíz mozgássérülteket tömörítő egyesület elhatározta, hogy a pártállamtól független országos szövetséget hoz létre. Az állam ezt a hallássérültek szervezete alá kívánta bevonni, de a mozgássérült csoportok kihasználva a Fogyatékosok Nemzetközi Évéből fakadó figyelmet, sikeresen hoztak létre egy önálló szervezetet, a MEOSZ-t.

1982-ben megindul a hazai jeltolmácsképzés.

1986 - 1996

2/1986. (II.27.) ÉVM rendelet Országos Építésügyi Szabályzat, amelyben már megjelennek a kerekesszéket használók helyigényei, szabványai

1988-ban szakmai előkészítést követően az Autizmus Kutatócsoport, más szakértők és érintett szülők közreműködésével megalakulhatott az AOSZ elődje, az Autisták Érdekvédelmi Egyesülete.

AKADÁLYMENTES VÁROST KÖVETELNEK A MOZGÁSKORLÁTOZOTT EMBEREK

1989-09-15

Mintegy 50 kerekesszékes vagy bottal járó mozgássérült ember vonult a Liszt Ferenc térről a Közlekedési, Hírközlési és Építésügyi Minisztérium elé a Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége (MEOSZ) szervezésében. A minisztérium elé érve petíciót adtak át, és követelték, hogy a járdák, közutak, középületek kivitelezésénél számoljanak a mozgáskorlátozottak sajátos igényeivel is.

ALÁÍRÁSOKAT GYŰJT A LAKBÉREMELÉS ELLEN A LAKOSSÁG ÉRDEKVÉDELMI TÖMÖRÜLÉSE (LÉT)

1989-11-20 – 1989-12-20

Aláírásgyűjtésbe kezdett a lakbéremelés ellen egy érdekvédelmi szervezetekből alakult országos nagykoalíció, a LÉT. Részt vett benne a Lakásbérlők Egyesülete (LABE), az Ingatlankezelési és Városgazdálkodási Dolgozók Független Szakszervezete, a Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége (MEOSZ), a Nyugdíjas Klubok és

Idősek "Életet az éveknek" Országos Szövetsége, illetve a Szakszervezetek Budapesti Tanácsa.

1989. november 23. bejegyzik az ÉFOÉSZ-t önálló szervezetként

1990-től működik a Vakok Szövetsége önálló szervezetként (korábban a Szociális és Egészségügyi Minisztérium szakmai felügyelete alatt állt), és ebben az évben lett a szervezet hivatalos elnevezése a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége, amit a mai napig visel.

TÖBB TÁMOGATÁSÉRT TŰNTETNEK A MOZGÁSSÉRÜLT EMBEREK CSEPELEN

1991-05-06

Mozgássérült emberek tüntettek a XXI., Szent Imre téren a polgármesteri hivatal előtt. A demonstrációval az ellen tiltakoztak, hogy az önkormányzat a mozgáskorlátozottak többségének a közlekedési támogatás előző évben megítélt összegének csak a felét utalja.

MOZGÁSSÉRÜLT FIATALOK TŰNTETNEK A MINISZTERIUM ELŐTT

1991-05-23

Hús mozgássérült fiatal vonult a Népjóléti Minisztérium elé, hogy tiltakozzanak a Mozgássérültek Állami Intézete igazgatójának diktatórikus vezetési módszerei ellen. Panaszukat fél éve jelezték először, de a minisztériumi vizsgálat eredményeit még mindig nem ismerhették meg. A tüntetést a beígértnél egy nappal előbbre hozták, mert tartottak attól, hogy az igazgató megakadályozza azt.

A Hallássérültek Országos Szövetsége még **1992** elején levélben fordult a Magyar Televízióhoz, melyben ismertette a hallássérült és siket emberek kommunikációs gátoltságának feloldásában betöltött szerepének jelentőségét.

1993-ban született meg a szociális törvény, ez nagy vívmánya korszaknak.

"Sok más európai tévétársasághoz hasonlóan az MTV fő hírműsorát is kísérszöveggel látják el **1993. december 20-ától**. A Teletext Főszerkesztőség által készített riportszövegek a Képűjság 777. oldalán hívhatók le. E szolgáltatással mintegy 600 ezer hallássérülten kíván segíteni a Magyar Televízió." Népszava, 1993. december 9.

MOZGÁSSÉRÜLT EMBEREK TILTAKOZNAK A KÖZLEKEDÉSI TÁMOGATÁS CSÖKKENTÉSE ELLEN

1994-01-21 – 1994-02-11

A Mozgássérültek Budapesti Egyesülete aláírásgyűjtést kezdeményezett, mert a kormány az elmúlt hetekben hozott rendeletében drasztikusan és diszkriminatív módon csökkentette közlekedési támogatásukat. Az akcióhoz a megyei egyesületek többsége is csatlakozott. Országos tüntetést is beígértek, aminek hatására február 11-én a minisztérium beleegyezett az eredeti helyzet visszaállításába.

1995. április 29-én a Hallássérültek Országos Szövetsége felvette a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége (SINOSZ) elnevezést.

MOZGÁSKORLÁTOZOTTAK TILTAKOZNAK A KORMÁNY KÖZLEKEDÉSI KEDVEZMÉNYEKRŐL SZÓLÓ RENDELETE ELLEN

1996-01-06

A Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége (MEOSZ) állásfoglalásban tiltakozik a közlekedési kedvezményekről szóló kormányrendelet ellen, mivel az erre szánt forrásokat a kormány lényegesen csökkentette. Állításuk szerint a rendelet alkotmánysertő, mivel kizárja a támogatásból a szociális intézményekben élő súlyosan mozgáskorlátozott embereket.

1997 - 2004

Az MVGYOSZ vezetése komoly érdekképviseleti tevékenységet fejtett ki a Fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló **1998.** évi XXVI. törvény megalkotásában.

PETÍCIÓT INDÍTANAK A FOGYATÉKOS EMBEREK AZ ESÉLYEGYENLŐSÉGI TÖRVÉNY ELFOGADÁSA ÉRDEKÉBEN

1998-02-11 – 1998-04-01

A Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége (MEOSZ) aláírást gyűjtött annak érdekében, hogy a parlament – hosszas halogatás után – végre megalkossa az esélyegyenlőségi törvényt, amely a fogyatékos emberek egyenlő jogait garantálná. A törvény a rehabilitáció és a jövedelemkompenzáció ügyében is döntő jelentőségű volt. A MEOSZ aktivisták – köztük kerekesszékesek közlekedő emberek – 130 ezer aláírást gyűjtöttek össze, és médiakampányt folytattak a törvényjavaslat tartalmi elemeinek megtartásáért.

1998 tavaszán az országgyűlés végül megszavazta a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvényt.

1999. január 9.: Az új törvény értelmében megalakul az Országos Fogyatékosügyi Tanács, amely konzultatív szervként beleszólást engedett az érintett szervezeteknek a fogyatékos embereket érintő jogszabályokba. Ezen a fórumon meg lehetett beszélni a törvénytervezeteket, hozzá lehetett szólni. Negyedévente ülésezniük kellett, törvénybe volt foglalva, hogy a FOT-nak tárgyalnia kell minden őket érintő törvényt. 2010-es évek óta alig működik, volt hogy csak kétszer hívták össze egy évben, nem kapják meg rendszeren az anyagokat, túl gyorsan kell döntést hozni.

2000. október 10: az ÉFOÉSZ által szervezett első nemzetközi emberi jogi konferencia, ahol a résztvevők felkérlik a kormányaikat, hogy szervezzenek figyelemfelhívó kampányt az értelmileg akadályozott emberek és családjaik egyenjogúságáról

2001: Kalocsán megalakul az ÉFOÉSZ első önérvényesítő csoportja

MOZGÁSSÉRÜLT EMBEREK DEMONSTRÁLNAK A DEÁK TÉREN AZ AKADÁLYMENTES KÖRNYEZETÉRT

2001-04-29

A De Jure Alapítvány szervezésében mozgássérült emberek kis csoportja demonstrált a Deák téren. Arra hívták fel a figyelmet, hogy az élet minden területén szükség van az akadálymentesítésre. A helyszínről választott McDonalds is ezt szimbolizálta: az étteremlánc már sok országban akadálymentesítette helyiségeit. Magyarországon azonban sem ide, sem más étterembe vagy közhelyiségbe nem könnyű bejutnia a mozgássérülteknek.

MOZGÁSSÉRÜLT EMBEREK ÉS INTÉZMÉNYI DOLGOZÓK LEVÉLBEN KÉRIK A HERMINA ÚTI INTÉZETRÉSZZLEG MEGMENTÉSÉT

2001-05-24

A Mozgássérültek Állami Intézetének Hermina úti bentlakásos részlegének 39 lakója és a részleg dolgozói nyílt levélben kérték, hogy ne zárják be az intézményt. Összesen 72 aláírás gyűlt össze a levélen. Az érintettek szerint a társadalomnak továbbra sincs szüksége rájuk, tekintve, hogy lakóhelyükről a megkerdezésük nélkül próbálnak dönteni. Felhívták a figyelmet, hogy a részleg bezárása a mozgássérültek további elszigetelődéséhez vezethet.

AZ ÚJ TÁMOGATÁSI RENDSZER ELLEN TILTAKOZNAK MOZGÁSSÉRÜLT EMBEREK

2001-08-22 – 2001-08-28

A Mozgássérültek Egyesületeinek Országos Szövetsége (MEOSZ) tiltakozó levelet írt Orbán Viktor miniszterelnöknek és két szakminiszterének amiatt, mert a frissen átalakított fogyatékos támogatási rendszer a mozgássérülteknek járó juttatásokat súlyos fogyatékokhoz köti, és az állapot meghatározásán keresztül több tízezer embert kizár a támogatásokból. Különösen felháborodtak amiatt, hogy a változtatás a lakások akadálymentesítési támogatására visszamenőleg is kiterjedt volna. Az erről szóló kormányrendeletet végül a tiltakozás hatására visszavonták.

AZ AKADÁLYMENTES KÖZLEKEDÉSÉRT DEMONSTRÁLNAK MOZGÁSSÉRÜLTEK BUDAPESTEN

2001-10-28

Az akadálymentes közlekedésért vonultak fel Budapesten mozgássérültek és kerékpárosok szervezetei. Azt szerették volna elérni, hogy a középületekre építsenek rámpákat, amelyeken a mozgássérült emberek is könnyen be tudnának jutni az épületekbe. Nyílt levelet írtak az ügyben a főpolgármesternek, a közlekedési miniszternek és a parlament környezetvédelmi bizottsága elnökének.

2001. november 10.: A korábbi években megindult szakmai munka és összefogás eredményeként Faragó Ferenc, az Autisták Érdekvédelmi Egyesülete (AÉE) elnöke kezdeményezi a Szociális és Családügyi Minisztériumban, hogy az autizmust különálló fogyatékosági kategóriaként ismerjék el.

2002: Önérvényesítő Tagozatot Alapít az ÉFOÉSZ (Ifjúsági Csoport)

2002 : A Szociális és Családügyi Minisztérium Rehabilitációs és Fogyatékosügyi Főosztálya felkérte az Autisták Érdekvédelmi Egyesületét egy, az autizmus hazai helyzetét bemutató átfogó tanulmány elkészítésére.

FOGYATÉKOS EMBEREK ESÉLYEGYENLŐSÉGÜK ELŐMOZDÍTÁSÁÉRT TÜNTETNEK A PARLAMENT ELŐTT

2002-12-03

A SINOSZ és a MEOSZ szervezésébe tüntettek fogyatékos emberek a Parlament előtt a Fogyatékosok Világnapján, követelve az esélyegyenlőség megteremtését. Az esemény keretében átnyújtották petíciójukat is, amelyet 57205-en írtak alá. A szociális tárca elismerte, hogy a középületek akadálymentesítésére nem fog sor kerülni az előzetesen megígért határidőig, ami a jövő év vége, de dolgoznak rajta, hogy reális határidővel több esélyegyenlőségi intézkedést is bevezessenek. Göncz Kinga, a tárca politikai államtitkára azt is bevallotta, hogy sem az Országházba, sem a szociális minisztérium épületébe nem lehet kerekesszékekkel bejutni.

A **2003**-ban elfogadott esélyegyenlőségi törvény célja átfogó és részletes antidiszkriminációs szabályokat előírni a jogrendszer egésze számára. Az egyenlő bánásmód megsértése esetén munkajogi vagy polgári jog per indítható. Ez a korszak: kész vannak az elvek, kész vannak a jogszabályok, de nem tartjuk be őket. Sok tekintetben azóta is ugyanazokért a dolgokért küzdünk.

„Jogunk van a jobb minőséghez” Figyelemfelkeltő demonstráció az MTV-nél. **2003.** március 27-én figyelem felkeltő, békés demonstrációt szervezett a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége a Magyar Televízió Szabadság téri székháza elé. Esélyegyenlőségi törvény már van, de a végrehajtás, azon belül is a hírekhez és szórakozáshoz való jog még sokat sérül a hallásfogyatékkal élő emberek számára. Az állami Magyar Televízió műsorának jó, ha 1%-a feliratozott. A demonstráción ötven-száz sorstárs, valamint néhány politikus és újságíró vett részt.

Paradigma-váltáson kell átesnünk: a paternalista fogyatékos képtől a teljes értékű ember elfogadásáig. Egyre jobban igényeljük, hogy kezünkbe vehessük a saját sorsunk irányítását. A SINOSZ legyen ernyőszervezet a hallássérültszférában működő egyesületeknek, szervezeteknek. (...) Új érdekvédelmi felállásban kell gondolkodni, az érintetteknek, mind a siketeknek, mind a nagyothallóknak, azaz ők döntsenek az őket érintő kérdésekben. – **2003.** Részlet a SINOSZ alapszabályának megújításáról szóló vitaindítóból.

2004-ben Magyarország csatlakozott az Európai Unióhoz. Az EU-csatlakozás olyan elvárásokat támasztott az ország felé, amik miatt új törvények kellettek (pl a 2003-as esélyegyenlőségi törvény, ami akkor az egyik legprogresszívabb ilyen típusú törvény volt).

2005 -

2005-ben a következő évi országgyűlési választások előtt fogyatékos szervezetek politikusokat hívtak meg, hogy megismerjék az elképzeléseiket a fogyatékosügy kapcsán. A politikusokat egy performanszba is bevonták: téglánként bontottak el egy falat és közben ígéreteket tettek a fogyatékos közösség felé.

2006-ban elfogadják a Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményt, amelynek kidolgozásában hazai fogyatékosügyi szervezetek és szakemberek is részt vettek.

2006. az Új Országos Fogyatékosügyi Program bevezette a támogatott döntéshozatal fogalmát.

2006-ben az ENSZ elfogadta a Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló egyezményt, amelyhez **2007**-ben a magyar állam is csatlakozott. Az egyezmény megállapítja, hogy a kormányoknak mit kell tenniük a fogyatékosággal élő személyek jogainak védelme és előmozdítása érdekében. Az ezzel bevezetett panaszmechanizmus pedig minden fogyatékos ember számára lehetővé teszi, hogy jogsérelem esetén a Fogyatékos Emberek Jogainak Bizottságához forduljon.

Demonstrációval, panaszlevelekkel, konferenciával hívják fel a figyelmet problémáikra a halláskárosultak. Kormányzati döntés következtében a számukra szükséges gyógyászati segédeszköz támogatása csaknem felére esett vissza. A gyógyászati segédeszközök támogatása átlagosan háromnegyedére csökkent **2007**-ben. A Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége (SINOSZ) már az áprilisban kihirdetett jogszabály-változást követően felmérte, hogy a legnagyobb hátrányt a hallássérültekszenvedték el a megszorítással. A hónap végén Budapesten, a SINOSZ konferenciát rendez. Itt adják át azt a több ezer panaszlevelet az egészségügyi minisztériumnak, amelyet hallássérültek írtak helyzetükről, a támogatás változása miatt őket érintő hátrányról. A szervezet emellett demonstrációra készülnek.

2007. május 25. az Autisták Érdekvédelmi Egyesületének közgyűlési határozata alapján a szervezet új, szövetségi formában működik tovább, Autisták és Autisztikusok Országos Szövetsége (AOSZ) néven. A szövetség az Autisták Érdekvédelmi Egyesületének (AÉE) jogutódja.

2009-ben a kormány példátlan gazdasági megszorításokat vezetett volna be a fogyatékosügyi szervezetekkel szemben. Az MGVYSZ elnöke sikeresen lobbizott és így ma már nem 50, hanem 173,5 millió forintos költségvetési kerettel számolhat 2010-re a szövetség. A minisztérium sokáig nem akart nyilatkozni, azonban a média nyomására mégis kénytelen volt tárgyalóasztalhoz ülni a fogyatékosügyi szervezetek vezetőivel. Többféle variáció is elhangzott a megszorítások mérséklésére, de ezek nagy részét Szövetségünk vezetői nem tudták elfogadni. Azt ugyanis dr. Szőke László elnök elutasította, hogy más társszervezetek

kárára kapjon a vakok szövetsége több pénzt. Végül az október 7-i egyeztetésen megszületett a végleges megállapodás.

Magyarországon a **2009.** évi CXXV. a magyar jelnyelvről és magyar jelnyelv használatáról szóló törvény a magyar jelnyelvet a hivatalos nyelvek szintjére emelte.

2009. október 9. népszámlálási törvény visszavonása érdekében az ÉFOÉSZ és Központ a Mentális Sérültek Jogaiért Alapítvány (MDAC) közös levelet írt a köztársasági elnöknek, mert abból kimaradt a fogyatékosügyi adatok gyűjtésére vonatkozó rendelkezés.

2010-ben a magyar kormánynak első alkalommal kellett beszámolnia az ENSZ-nek a fogyatékos emberek magyarországi helyzetéről. Ezzel párhuzamosan a magyar fogyatékosügyi szervezetek egymással vállvetve dolgozták ki az ezt árnyaló árnyékjelentést az ENSZ számára.

2010-től kezdve a kormány egyre ritkábban hívta össze az Országos Fogyatékosügyi Tanácsot

2010. február 17. a kormány elfogadta az Országos Autizmus Stratégiából készült kormányhatározatot

A **2012**-ben az előző évi "a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól" szóló törvény ellen szerveződtek a fogyatékosügyi szervezetek. A MEOSZ folyamatos parlamenti, kormányzati és média lobby akciókat szervezett, beadványt nyújtott be az Alapvető Jogok Országgyűlési Biztosához, és segítettek az érintetteket, hogy Alkotmánybírósági eljárást kezdeményezzenek, illetve az Emberi Jogok Európai Bíróságához forduljanak.

2012. november 15-én a SINOSZ Benczúr utcai székháza előtt 60-70 fő gyűlt össze, melyből 30-35 fő tüntett a hatékonyabb érdekvédelem érdekében, a többiek a SINOSZ-ért kiálló tisztségviselők, munkavállalók, és a rendszeres csütörtöki programokon résztvevő érdeklődők voltak. A felhívásban ilyen szlogeneket lehetett olvasni: „Valódi érdekvédelmet pozitív változásokért!" „Civil megmozdulás".

2013 A fogyatékos emberek esélyegyenlőségéről szóló törvényt kiterjesztik a pszichoszociális fogyatékosokkal élőkre is.

2017 Fogyatékos aktivista csoportok és a MEOSZ sikeresen kampányolt azért, hogy a 3-as metrót az eredeti tervekkel szemben akadálymentesen újítsák fel.

2018 GyoD A Lépünk, hogy léphessenek csoport éveken át tartó kampányával (demonstrációk, tárgyalások, petíciók keveréke) és az országos szövetségek támogatásával elérte, hogy a kormány bevezesse a GYOD-ot, ami az otthonápolók kb. egyharmadának, több mint 18 000 családnak növelte duplájára a bevételét.

A konzekvens érdekképviseleti munka eredménye, hogy a kormány döntése értelmében **2018**-tól a Braille eszközök általános forgalmi adója 27%-ról 5%-ra csökkent. Így a Braille-

nyomtató, a Braille-sor, a Braille-írógép jóval kedvezőbb áron vált elérhetővé, mint a korábbi években.

A költségvetési törvényben ma már egyben jelenik meg a teljes fogyatékosügy, emiatt lobbitevékenységtől függ ki kap pénzt, leginkább az, aki nem folytat érdekvédelmet és nem kritizál.

Felhasznált Források

Autisták Országos Szövetsége 3. - A mi könyvünk: <https://infobazis.aosz.hu/rolunk>

Hegedüs Lajos—Ficsorné Kurunczi Margit—Szepessyné Judik Dorottya—Pajor Emese—Könczei György: A fogyatékosügy hazai és nemzetközi története. Jegyzet EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM, BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR, Budapest, 2009

Hruskó, E. (2018) Az informális tanulás, mint módszer, a fogyatékosággal élő emberekhez fűződő negatív attitűdök változtatására a társadalomban

Mikesy György (2003) Akarjuk-e a megújulást vagy sem? Vitaindító gondolatok az Alapszabály módosítás előtt. *Hallássérültek* 2003 (2) 5. oldal.

Petri, G.; Hruskó, E. (2023) A fogyatékosügyi mozgalom részvétele a szakpolitikákban 1998 óta Magyarországon. *Szociológiai Szemle* 33(4): 24–49.

Szepessyné Judik Dorottya (2009) A hallássérült emberek magyarországi mozgalmának története nemzetközi kitekintéssel In: Hegedüs et al. (szerk.): *A fogyatékosügy hazai és nemzetközi története*. Eötvös Loránd Tudományegyetem Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar, Budapest. 3-33. oldal

Szerző nélkül (2003) "Jogunk van a jobb minőséghez". Figyelem felkeltő demonstráció az MTV-nél. *Hallássérültek* 2003 (5) 14. oldal.

Szerző nélkül (2012) Tüntetés vagy demonstráció, esetleg demokrácia a SINOSZ székháza előtt? *Hallássérültek* 2012 (12) 8-10. oldal

Szerző nélkül (2018) A szövetség érdekképviseleti munkájának áttekintése I-V. *Vakok világa*, 79 (10) https://www.bacsvakok.hu/?page=page&name=centenariumi_unnepi_szam

Szerző nélkül (2020) Az emberszeretet temploma Zuglóban - a Nyomorék Gyermekek Otthona.

Blogbejegyzés. Forrás: https://budapest14.blog.hu/2020/08/26/az_emberszeretet_temploma_zugloban

Vasák István (1993) Feliratozzák a Híradót. *Hallássérültek* 1994 (1) 10-11. oldal.

Venter Marianna (2007) Nem adják fel a küzdelmet. *Tolnai Népijság* 2007 (208) 2. oldal.